

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภูมิศาสตร์จากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน กับห้องเรียนที่มีครูเป็นศูนย์กลาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของสัมฤทธิ์ผลของการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนจากวิธีการสอนทั้ง 2 แบบ

ตัวอย่างประชากร

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย จำนวน 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี

1. แบบทดสอบ สร้างขึ้น 2 ชุด คือ

- 1.1 แบบทดสอบวิชาภูมิศาสตร์ภูมิภาคของประเทศฝรั่งเศส
- 1.2 แบบทดสอบวิชาภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศฝรั่งเศส

แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเป็นแบบปรนัยที่มีตัวเลือก (Multiple choice)

จำนวนชุดละ 30 ข้อ

2. ชุดการสอน สร้างขึ้น 2 ชุดด้วยกันคือ

- 2.1 ชุดการสอนเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ภูมิภาคของประเทศฝรั่งเศส
- 2.2 ชุดการสอนเกี่ยวกับภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศฝรั่งเศส

ชุดการสอนแต่ละชุดแบ่งเนื้อหาเป็น 4 ส่วน สำหรับการทดลองสอน 4 ศูนย์กิจกรรม แต่ละศูนย์กิจกรรมประกอบด้วยเนื้อหา สื่อการสอน กิจกรรม และแบบฝึกหัด

การดำเนินการทดลอง

แบ่งตัวอย่างประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน เรียนในห้องเรียนแบบที่มีครูเป็นศูนย์กลาง มีการสอนแบบบรรยาย มีอุปกรณ์การสอนประกอบบ้าง กำหนดให้มีการเรียน 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง ครั้งแรกเรียนภูมิศาสตร์ภูมิภาคของประเทศฝรั่งเศส ครั้งที่สองเรียนภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศฝรั่งเศส

กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน เรียนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน โดยใช้ชุดการสอน ทำการทดลอง 2 ครั้ง ๆ ละ 2 ชั่วโมง ครั้งแรกใช้ชุดการสอนเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ภูมิภาคของประเทศฝรั่งเศส ครั้งที่สองใช้ชุดการสอนเกี่ยวกับภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศฝรั่งเศส

เมื่อทดลองสอนเรียบร้อยแล้ว ให้ทำแบบทดสอบหลังการเรียน (Post-test) ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน โดยนำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มมาวิเคราะห์หาความแตกต่างของมัชฌิมเลขคณิตด้วย t - test ปรากฏว่าผลการเรียนของกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .01

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า สัมฤทธิ์ผลของการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนสูงกว่าการเรียนของนักเรียนที่เรียนในห้องเรียนแบบที่มีครูเป็นศูนย์กลาง ซึ่งไม่ตรงกับข้อสมมติฐานเบื้องต้น ของการวิจัยที่ว่า สัมฤทธิ์ผลของการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนไม่แตกต่าง

จากการเรียนในห้องเรียนที่มีครูเป็นศูนย์กลาง แต่ตรงกับผลการวิจัยของ อูไร วันดี¹ ที่ปรากฏว่า ผลการเรียนวิชาภาษาไทยของนักศึกษาจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนมีความจำเป็นน้อยกว่านักศึกษาที่เรียนจากห้องเรียนที่มีครูเป็นศูนย์กลาง และงานวิจัยของ สุมณ โอสถานนท์² ซึ่งสรุปผลได้ว่า สัมฤทธิ์ผลของการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปของนักศึกษาปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูสวนสุนันทากลุ่มที่เรียนจากการสอนแบบศูนย์การเรียนสูงกว่าการเรียนของนักศึกษากลุ่มที่เรียนจากการสอนแบบสาธิต และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยในต่างประเทศของ Ellen Jean Baird McDonald³ กล่าวคือ ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมจาก Mid-South Urban Community College ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากวิธีการบรรยายและการแสดงความคิดเห็นร่วมกันของนักเรียน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่ผลของการศึกษารังนี้ปรากฏดังกล่าวนั้นแล้วอาจเป็นเพราะสาเหตุหลายประการ ซึ่งน่าจะนำมาพิจารณาประกอบด้วยอาทิ เช่น

1. ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้เรียนที่เรียนจาก

¹อูไร วันดี, "การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของการเรียนวิชาภาษาไทยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาในห้องเรียนแบบครูเป็นศูนย์กลางและแบบศูนย์การเรียน" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518)

²สุมณ โอสถานนท์, "การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปด้วยวิธีสอนแบบสาธิตและวิธีสอนแบบศูนย์การเรียน" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519)

³Ellen Jean Baird McDonald, "The Development and Evaluation of a Set of Multi-Media Self-Instructional Learning Activity Packages for Use in Remedial English at an Urban Community College," Dissertation Abstracts International Vol. 34, No. 1 (October 1973): 1950-1951 A.

ห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนว่า มีความพอใจและสนุกสนานกับการเรียนวิธีนี้ และเรียกร้องให้ผู้วิจัยจัดการสอนวิธีนี้อีก ทั้งนี้เพราะการเรียนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหว คำเนื่งกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนต้องตื่นตัวและสนใจในบทเรียนตลอดเวลา ซึ่งต่างกับการเรียนในห้องเรียนที่มีครูเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนต้องนั่งฟังและจดโน้ตอยู่กับที่ ไม่มีโอกาสได้เคลื่อนไหว เมื่อต้องเรียนเป็นเวลานาน ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย มีความสนใจลดน้อยลง

2. การเรียนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน มีสื่อการสอนช่วยในการเรียนมากกว่าการเรียนในห้องเรียนที่มีครูเป็นศูนย์กลาง ทำให้นักเรียนสามารถตรงใจความสนใจในบทเรียนได้ดีกว่า

3. การเรียนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนทำให้ผู้เรียนมีโอกาสปรึกษาหารือกัน ได้แลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกันมากกว่าการเรียนในห้องเรียนที่มีครูเป็นศูนย์กลาง

4. การเรียนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนช่วยฝึกผู้เรียนให้มีทักษะด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 4.1 ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 4.2 ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักกระบวนการประชาธิปไตย
- 4.3 ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักช่วยเหลือตนเอง
- 4.4 ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบ
- 4.5 ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นหาความรู้ด้วยตนเอง
- 4.6 ฝึกให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย
- 4.7 ฝึกให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญในทักษะการอ่านและจับใจความ

5. การเรียนแบบศูนย์การเรียนเป็นเทคนิคใหม่ของการเรียนการสอน ซึ่งทำให้นักเรียนกระตือรือร้นและตื่นตัวที่จะเรียนมากกว่าการเรียนจากวิธีสอนแบบเดิมที่จำเจ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำการเรียนแบบศูนย์การ เรียนมาใช้ในการเรียนการสอนสังคมศึกษา และช่วยขจัดปัญหาเรื่องผู้เรียนไม่สนใจในบทเรียนสังคมศึกษา และช่วยให้การเรียนสังคมศึกษาน่าสนใจและสนุกสนานยิ่งขึ้น
2. ควรนำการเรียนแบบศูนย์การ เรียนมาทดลองใช้สอนวิชาอื่น ๆ ในโรงเรียน ด้วย เพราะการเรียนการสอนวิธีนี้ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
3. ควรมีการเผยแพร่การเรียนการสอนแบบศูนย์การ เรียนให้ใช้กว้างขวางในทุกสาขาวิชา เพราะเป็นการเรียนที่ช่วยฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในการเป็นพลเมืองดี หลายประการดังที่ได้กล่าวมาแล้ว
4. นักการศึกษาควรจัดทำชุดการสอนวิชาต่าง ๆ เพื่อใช้สอนแบบศูนย์การ เรียน และเผยแพร่ชุดการสอนเหล่านี้ไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ด้วย เพื่อช่วยให้โรงเรียนจัดการสอนแบบศูนย์การ เรียนสะดวกขึ้น
5. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การ สนับสนุนครูอาจารย์ที่จะทดลองสอนแบบศูนย์การ เรียน ด้วยการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น หรือให้การ สนับสนุนให้ครูในหมวดวิชาต่าง ๆ มีโอกาสเข้ารับการศึกษอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการสอนแบบศูนย์การ เรียนอย่างทั่วถึง ซึ่งอาจจัดในรูปของการอบรมครูประจำการ (in - service training) ก็ได้
6. กระทรวงศึกษาธิการ ควรกระตุ้นให้โรงเรียนทั่วไปเห็นความสำคัญของการทดลองใช้เทคนิคการสอนใหม่ ๆ แบบต่าง ๆ อาทิเช่น การสอนแบบศูนย์การ เรียน เป็นต้น
7. สถาบันฝึกหัดครูควรจัดสอนให้นักศึกษามีความสามารถในการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การ เรียน ตลอดจนการผลิตชุดการสอนและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น เพื่อนำไปทดลองใช้สอนในโรงเรียนระดับต่าง ๆ ต่อไป

8. นิสิต นักศึกษา ที่เรียนวิชาการศึกษาจากมหาวิทยาลัยและสถาบันฝึกหัดครูต่าง ๆ ซึ่งออกฝึกสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ ควรได้นำความรู้ด้านเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ไปเผยแพร่ในโรงเรียนที่ตนออกฝึกสอน เช่น การจัดสอนแบบศูนย์การเรียน เป็นต้น

9. ผู้ที่จะวิจัยเรื่องนี้ต่อไป ควรได้ทดลองกับตัวอย่างประชากรหลายระดับชั้น และหลายระดับสติปัญญา เพื่อจะได้ทราบอย่างแน่ชัดยิ่งขึ้นว่าการเรียนแบบศูนย์การเรียนสามารถนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพได้